

Komendant
Karpackiego Oddziału Straży Granicznej
w Nowym Sączu

Nowy Sącz, dnia ²¹...kwietnia 2017 r.
Egzemplarz nr ²...

KA-NK-1162/17

2017 -04- 21

Pan ppłk SG Wiesław GÓRSKI
KOMENDANT
Placówki Straży Granicznej
w Zakopanem

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z „Planem kontroli przewidzianym do realizacji przez Wydział Kontroli Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w 2017 r.” (nr 5235/16 z dnia 05 grudnia 2016 r.), w Placówce SG w Zakopanem została zaplanowana do realizacji kontrola, na temat: „Nakładanie mandatów karnych i prowadzenie gospodarki mandatowej”.

I. Nazwa i adres jednostki kontrolowanej

Placówka Straży Granicznej w Zakopanem
Adres: 34-500 Zakopane, al. Przewodników Tatrzańskich 3.

W okresie objętym kontrolą funkcję Komendanta Placówki SG w Zakopanem do dnia 10 września 2016 r. pełnił mjr SG Jerzy Łukasik.

Z dniem 11 września 2016 r. funkcję Komendanta Placówki SG w Zakopanem objął ppłk SG Wiesław Górski.

II. Kontrolę przeprowadził zespół w składzie:

Kierownik zespołu kontrolnego:

- mjr SG Tomasz Cabała – starszy specjalista Wydziału Kontroli,
upoważnienie nr 79/Z/17 z dnia 13 marca 2017 r.¹

Członkowie zespołu kontrolnego:

- kpt. SG Piotr Ciesielka – starszy specjalista Wydziału Kontroli,
upoważnienie nr 81/Z/17 z dnia 13 marca 2017 r.²,

- chor. szt. SG Joanna Tabaszewska – specjalista Wydziału Kontroli,
upoważnienie nr 80/Z/17 z dnia 13 marca 2017 r.³

¹ akta kontroli str. 24-25

² akta kontroli str. 28-29

³ akta kontroli str. 26-27

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych

Czynności kontrolne prowadzono w okresie od 15 marca 2017 r. do 31 marca 2017 r., w tym w placówce prowadzono w dniach 15-17 marca 2017 roku.

Przerwy występujące w trakcie kontroli:

- mjr SG Tomasz Cabała: 24 marca 2017 r.

IV. Kontrolą objęto okres od dnia 01 lipca 2016 r. do dnia 14 marca 2017 r. w następującym zakresie:

- 1) realizacja zadań i obowiązków wynikających z Decyzji nr 29 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej, zwanej dalej Decyzją nr 29;
- 2) uprawnienia funkcjonariuszy do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego oraz zgodność nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego z wykazem wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego;
- 3) prawidłowość wypełniania odcinków formularzy mandatowych w oparciu o przepisy Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego.

V. Cel kontroli

- a) dokonanie oceny przyjętych w Placówce SG w Zakopanem rozwiązań organizacyjno – funkcjonalnych w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej, prawidłowości prowadzenia dokumentacji oraz terminowość wykonania zadań;
- b) zebranie informacji mających na celu ujawnienie ewentualnych nieprawidłowości, przyczyn ich powstania, zakresu, skutków oraz osób odpowiedzialnych za ich powstanie, a także sformułowanie zaleceń zmierzających do usunięcia nieprawidłowości.

VI. Ocena działalności podmiotu kontrolowanego

Jako kryteria kontroli przyjęto:

- **kryterium rzetelności** – poprawność wypełniania odcinków formularzy mandatowych, prowadzenia gospodarki mandatowej z należytą starannością, ustalenie, czy badana dokumentacja odpowiada stanowi faktycznemu, jest sporządzana we właściwej formie, w wymaganych terminach oraz czy nie pomija faktów lub okoliczności, które powinny być udokumentowane,
- **kryterium legalności** - zgodność nakładania grzywien w drodze mandatu karnego z wykazem wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego oraz przestrzeganie obowiązujących wewnętrznych przepisów dotyczących gospodarki mandatowej.

Ocena kontrolowanej działalności została dokonana w oparciu o mierniki przyjęte w każdym kontrolowanym obszarze, przy uwzględnieniu charakteru, przyczyn i następstw stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości. Ocena końcowa jest wypadkową ocen cząstkowych poszczególnych obszarów z uwzględnieniem wagi stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości.

Ustalenie sposobu oceniania (skali ocen):

Wszelkie odstępstwa od stanu pożądanego oceniane były w kategoriach uchybienia lub nieprawidłowości przy założeniach, gdzie:

- **uchybieniem** jest odstępstwo od stanu pożądanego wyłącznie o charakterze formalnym, nie powodujące negatywnych następstw dla kontrolowanej działalności w aspekcie wykonywania zadań,
- **nieprawidłowością** jest każde działanie lub zaniechanie naruszające kryteria kontroli w zakresie legalności, rzetelności.

W oparciu o kryteria kontroli została przyjęta czterostopniowa skala obejmująca ocenę pozytywną, pozytywną z uchybieniami, pozytywną z nieprawidłowościami oraz negatywną przy czym:

- **ocena pozytywna** sformułowana zostanie w przypadku niestwierdzenia nieprawidłowości, a uchybienia będą sporadyczne i nie będą miały wpływu na kontrolowaną działalność,
- **ocena pozytywna z uchybieniami** sformułowana zostanie w przypadku niestwierdzenia nieprawidłowości, a uchybienia będą miały charakter powtarzalny lub będą występować w znaczącej liczbie,
- **ocena pozytywna z nieprawidłowościami** zostanie sformułowana, gdy zostaną stwierdzone nieprawidłowości pozostające bez zasadniczego wpływu na kontrolowaną działalność,
- **ocena negatywna** zostanie sformułowana, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości mających zdecydowany wpływ na kontrolowaną działalność.

Biorąc pod uwagę ilość, charakter i wpływ stwierdzonych uchybień na działalność placówki w skontrolowanych obszarach, działalność Placówki Straży Granicznej w Zakopanem w kontrolowanym zakresie oceniono **pozytywnie z uchybieniami**.

Oceny dokonano na podstawie ustaleń kontroli udokumentowanych w aktach kontroli.

Obszar nr I. Realizacja zadań i obowiązków wynikających z Decyzji nr 29 Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie prowadzenia gospodarki mandatowej karnego (kryterium rzetelności i legalności).

W ramach wyżej opisanego obszaru sprawdzeniu podlegały następujące zagadnienia:

- 1) Przyjęte rozwiązania organizacyjno – funkcjonalne w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej (kryterium legalności i rzetelności).
 - a) wyznaczenie w placówce osoby/osób odpowiedzialnej/odpowiedzialnych za prowadzenie gospodarki mandatowej;
 - b) uwzględnienie odpowiednich zapisów w szczegółowym zakresie obowiązków i uprawnień osoby prowadzącej gospodarkę mandatową;
 - c) sposób wydawania, przyjmowania, dokumentowania i rozliczania wydanych formularzy mandatowych funkcjonariuszom;
- 2) Wykonywanie obowiązków przez prowadzącego w placówce gospodarkę mandatową (kryterium rzetelności i legalności).
 - a) stosowanie właściwych przepisów w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej;
 - b) ewidencjonowanie bloczków w książce druków ścisłego zachowania oraz zgodność stanu faktycznego formularzy mandatowych ze stanem ewidencyjnym;

- c) dokumentowanie podejmowanych czynności w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej;
- d) zachowanie terminów określonych w przepisach dotyczących gospodarki mandatowej;
- e) czytelność, rzetelność i przejrzystość prowadzenia dokumentacji w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej;
- f) wprowadzanie dokumentów do portalu usług elektronicznych PUE-Mandaty.

Ad. 1)

W okresie objętym kontrolą Placówka Straży Granicznej w Zakopanem działała w oparciu o wewnętrzny podział zadań Placówki Straży Granicznej w Zakopanem zatwierdzony przez Komendanta Oddziału w dniu 12 sierpnia 2016 roku (pismo nr 280/16/I). W ww. dokumencie zadanie polegające na prowadzeniu gospodarki mandatowej powierzone zostało Zespołowi ds. Obsługi i Koordynacji Działań poprzez następujący zapis „prowadzenie w zleconym zakresie ewidencji i rozliczania przez placówkę mandatów karnych” i „ prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania” odpowiednio w pkt. 1 poz. 29 ppkt. k i l⁴.

Ad. 1)a) i 1)b)

W okresie objętym kontrolą prowadzenie gospodarki mandatowej zostało powierzone trzem osobom. Stosowne zapisy zawarte były w szczegółowych zakresach obowiązków i uprawnień⁵.

Ad. 1)c)

Osoby prowadzące gospodarkę mandatową zwane dalej „rozliczającymi” przekazywały bloczki mandatowe protokolarnie Kierownikowi Zmiany⁶. Na tych samych protokołach odnotowywany był również zwrot wykorzystanych bloczków mandatowych „rozliczającym”. Każdemu bloczkowi mandatowemu nadawano numer, który był wpisywany do „Książki ewidencji wydanych do służby broni i sprzętu Placówka SG w Zakopanem”, zwanej później „Książką ewidencji sprzętu” w trakcie wydawania funkcjonariuszom do służby.

Na podstawie analizy dat nałożenia grzywien w drodze mandatu karnego oraz Książek ewidencji sprzętu prowadzonych w placówce w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że w trzech przypadkach osoby wydające do służby bloczki mandatowe nie wpisały ich w Książce ewidencji sprzętu, a w czterech przypadkach wpisały inny numer bloczka mandatowego niż został wydany. Przedstawione powyżej uchybienia dotyczyły czterech osób, z których dwoje złożyło stosowne oświadczenia. Jedna z osób wskazała pomyłkę jako przyczynę powstania uchybienia, natomiast druga nie była w stanie udzielić odpowiedzi ze względu na długi okres czasu jaki upłynął od zdarzenia⁷. Dwie osoby nie ustosunkowały się do stwierdzonych uchybień ze względu na absencję w czasie trwania czynności kontrolnych⁸.

Ponadto w okresie lipca i pierwszych dni sierpnia 2016 roku ze względu na tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej, funkcjonariusze placówki, którzy rozpoczęli działania związane z tym przywróceniem, pobrali protokolarnie bloczki mandatowe od Kierownika Zmiany. Bloczki te były przekazywane kolejnej zmianie przez cały okres trwania przywrócenia

⁴ akta kontroli str. 132-153

⁵ akta kontroli str. 38-62

⁶ akta kontroli str. 75

⁷ akta kontroli str. 163, 164

⁸ akta kontroli str. 162

kontroli na podstawie wykazu przekazania/przyjęcia sprzętu i druków. Okresowo bloczki mandatowe były przekazywane na podstawie protokołów przekazania i przewożone na placówkę celem terminowego ich rozliczenia przez „rozliczającego”⁹. W czasie, gdy bloczki mandatowe były przekazane na placówkę, były one wydawane do służby funkcjonariuszom.

Po nałożeniu grzywny w drodze mandatu karnego gotówkowego funkcjonariusze przekazywali gotówkę wraz z bloczkiem mandatowym „rozliczającemu” lub w przypadku jego nieobecności Kierownikowi Zmiany, który je przekazywał „rozliczającemu”. Kierownik Zmiany, jak również osoby „rozliczające”, które otrzymywały gotówkę z grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego nie potwierdzały na odwrocie odcinka „D” przyjęcia gotówki, co było niezgodne z § 3 ust. 1 Decyzji nr 29.

Biorąc pod uwagę, że kwoty z nałożonych grzywien były przekazywane rozliczającemu i ewidencjonowane w książce wpływów, brak wpisania potwierdzenia odbioru gotówki na odcinku „D” formularza mandatowego nie spowodowało negatywnych skutków.

Mając powyższe na uwadze należy uznać, że brak wymaganego Decyzją nr 29 wpisu na odwrocie odcinak „D” jest uchybieniem.

Ad. 2)a)

Gospodarka mandatowa w PSG w Zakopanem prowadzona była na podstawie Decyzji nr 29 oraz aktów wyższego rzędu.

Ad. 2)b)

Kontroli podlegało ewidencjonowanie bloczków w książce druków ścisłego zarachowania oraz zgodność stanu faktycznego formularzy mandatowych ze stanem ewidencyjnym.

W trakcie realizacji czynności kontrolnych zespołowi kontrolnemu okazano Księgę Druków Ścisłego Zarachowania Placówki Straży Granicznej w Zakopanem RWD nr 4/2/16, w której na stronie 15 zostały prawidłowo zaewidencjonowane bloczki mandatowe. W dniu rozpoczęcia kontroli PSG w Zakopanem posiadała 9 bloczków mandatowych. Ilość, seria oraz oznaczenia numerowe zawartych w nich formularzy była zgodna z informacją uzyskaną z Pionu Głównego Księgowego¹⁰.

Każdy bloczek mandatowy zawiera 20 formularzy, natomiast każdy formularz zawiera 5 odcinków. Po analizie bloczków mandatowych oraz ewidencji Książki Druków Ścisłego Zarachowania Mandaty gotówkowe RWD NR 4/5/16 oraz Książki Druków Ścisłego Zarachowania Mandaty kredytowane RWD NR 4/6/16 należy stwierdzić, że stan faktyczny formularzy był zgodny ze stanem ewidencyjnym. W formularzu nr CZ1794529 funkcjonariusz omyłkowo przekazał także odcinek D sprawcy wykroczenia. Na tę okoliczność sporządzone zostało sprostowanie podpisane przez Komendanta PSG w Zakopanem.

Ad. 2)c)

Zgodnie z Decyzją nr 29 „rozliczający” ma w szczególności obowiązek dokumentowania następujących czynności:

- a) przyjmowanie i wydawanie druków ścisłego zarachowania – zgodnie z § 1 ust. 2 lit. a Decyzji nr 29,
- b) wypisywanie dowodu wpłaty – zgodnie z § 3 ust. 1 Decyzji nr 29,

⁹ akta kontroli str. 162

¹⁰ akta kontroli str. 23

- c) wpisywanie otrzymanej gotówki z nałożonych grzywien do rejestru wpłat Decyzji nr 29,
- d) sporządzania informacji do PGK z nałożonych mandatów karnych – zgodnie z § 1 ust. 2 lit. f oraz § 4 ust. 1 Decyzji nr 29.

Czynności wymienione w lit. a, c były dokumentowane zgodzenie z Decyzją nr 29.

W przypadku wypisywania dowodów wpłat stwierdzono, że były one wypisywane, ale nie dołączane do odcinków „D” formularzy mandatowych, zgodnie z § 3 ust. 2 Decyzji nr 29. Z przesłanych przez „rozliczających” wyjaśnień wynika, że kopie dowodów wpłat były podpisane do odcinka „D” tylko za pierwszym razem, a przy pierwszym rozliczeniu mandatów osoba odpowiedzialna za rozliczenie w PGK ustaliła, że dowody wpłat nie są wymagane przy formularzach mandatowych¹¹.

Decyzja nr 29 jest aktem prawnym wewnętrznym, który reguluje gospodarkę mandatową w KaOSG. W § 3 ust. 2 tej decyzji zawarty jest sposób postępowania, który ma umożliwić właściwą kontrolę nad gotówką otrzymaną z grzywien w drodze mandatu karnego gotówkowego. Przyjęty sposób postępowania nie spowodował negatywnych skutków.

W przypadku sporządzania informacji, o których mowa w § 4 ust. 1 Decyzji nr 29, w trakcie kontroli stwierdzono, że są one sporządzane zgodnie ze wzorem zamieszczonym w Decyzji nr 29. Po analizie sporządzonych wykazów stwierdzono, że jeden mandat ujęto w dwóch wykazach: za miesiąc lipiec i za miesiąc sierpień 2016 roku. Zgodnie z przesłanym oświadczeniem „rozliczającego” było to spowodowane faktem, że mandat został wystawiony w miesiącu sierpniu 2016 i został prawidłowo wpisany w informacji za miesiąc sierpień 2016 r., ale z uwagi na fakt, że wpłata gotówki za ten mandat odbywała się razem z wpłatą za mandaty wystawione w miesiącu lipcu 2016 r., został on również umieszczony w informacji za miesiąc lipiec 2016 r.¹²

Przyjęty sposób postępowania nie spowodował negatywnych skutków.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że jest to uchybienie.

Ad. 2)d)

Decyzja nr 29 w § 1 ust. 2 lit. f określa termin przekazania informacji do PGK z nałożonych mandatów karnych do 5 –go dnia za miesiąc poprzedni według wzoru stanowiącego załącznik nr 3. Po dokonaniu analizy przesłanych informacji zespół kontrolny stwierdził postępowanie zgodne z decyzją.

Kolejnym terminem wynikającym z § 3 ust. 2 Decyzji nr 29 jest termin dot. środków pieniężnych, które wpłaca się na bieżąco nie później niż w terminie 20 dni od dnia nałożenia mandatu, do kasy Karpackiego Oddziału SG. Po analizie dokonanych wpłat zespół kontrolny stwierdził przekroczenie terminu instrukcyjnego w jednym przypadku o jeden dzień. Niemniej jednak Decyzja nr 29 przewiduje niemożliwość zachowanie tego terminu. Należy wtedy dokonać wpłaty na konto bankowe KaOSG z jednoczesnym przekazaniem niezbędnych dokumentów, w tym oświadczenia dot. poniesionych kosztów przelewu wraz ze wskazaniem rachunku na jaki ma zostać dokonany zwrot kosztów. Z możliwości dokonania przelewu na rachunek bankowy KaOSG nie skorzystano. Na tą okoliczność zostały złożone wyjaśnienia, w których wyjaśniono, że ze względu na czas przywrócenia kontroli granicznej i wiążące się

¹¹ akta kontroli str. 126, 127, 128

¹² akta kontroli str. 126, 127, 128

z tym znaczne nagromadzenie innych spraw i zadań służbowych, wyjazd do Komendy KaOSG w celu dokonania rozliczeń miesięcznych w ostatniej chwili został przesunięty z 02 sierpnia 2016 roku na 03 sierpnia 2016 roku, co spowodowało przekroczenie terminu wpłaty gotówki z mandatu nr CZ1974242 (wystawiony 13 lipca 2016 r.) o jeden dzień. Przekroczenie terminu wpłaty było konsultowane z merytorycznym pracownikiem PGK. Ponadto zgodnie z § 3 ust. 5 Decyzji nr 29 „Kwoty mandatów odprowadza wyznaczony pracownik PGK na bieżąco nie później niż w terminie do 30-go dnia od nałożenia mandatu, na konto bankowe urzędu skarbowego”. Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2016 r. w sprawie postępowania w zakresie formularzy mandatu karnego, mandatów karnych generowanych przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego, grzywien nakładanych w drodze mandatu karnego oraz podmiotów nabywających odpłatnie formularze mandatu karnego (Dz. U. poz. 151 z późn. zm.) § 14.1. „Rozliczenia z funkcjonariuszem (pracownikiem) nakładającym grzywny w drodze mandatu karnego z wykorzystanych formularzy i dokonanych wpłat przeprowadza organ uprawniony.” Organem uprawnionym jest w tym przypadku Komendant Karpackiego Oddziału Straży Granicznej, który uregulował sposób rozliczenia wydając Decyzję nr 29.

Resumując Decyzja nr 29 jest aktem prawnym wewnętrznym, który reguluje gospodarkę mandatową. W § 3 tej decyzji zawarte są terminy instrukcyjne. Przekroczenie terminu wpłaty gotówki z nałożonego mandatu karnego do kasy KaOSG o jeden dzień nie spowodowało negatywnych skutków, ponieważ 30 dniowy termin odprowadzenia kwoty z nałożonego mandatu karnego na konto bankowe urzędu skarbowego został zachowany.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że jest to uchybienie.

Ad. 2)e)

W trakcie kontroli stwierdzono, że dokumentacja sporządzana w zakresie prowadzenia gospodarki mandatowej prowadzona była czytelnie, rzetelnie i przejrzysto, pomimo stwierdzonych uchybień.

Ad. 2)f)

W trakcie wykonywania czynności podczas pobytu w PSG w Zakopanem dokonano skontrolowania wprowadzania nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego do portalu usług elektronicznych PUE-Mandaty. Ze względu na ograniczone możliwości techniczne przeglądu wprowadzonych danych do portalu w PSG w Zakopanem, dokonano skontrolowania wprowadzonych formularzy mandatowych po serii i numerze oraz dacie zatwierdzenia po zweryfikowaniu wprowadzonych danych przez PGK w portalu, porównując te dane z dokumentacją gospodarki mandatowej. Ustalono, że „rozliczający” z PSG w Zakopanem terminowo wprowadzali formularze mandatowe z nałożonych grzywien do portalu usług elektronicznych PUE-Mandaty, które następnie na bieżąco były zatwierdzane przez PGK.

Obszar nr II. Uprawnienia funkcjonariuszy do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego oraz zgodność nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego z wykazem wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (kryterium legalności).

W ramach wyżej opisanego obszaru sprawdzeniu podlegały następujące zagadnienia:

1) Nakładanie grzywien w drodze mandatu karnego (kryterium legalności).

- a) posiadanie właściwych upoważnień przez osoby, które nałożyły grzywny w drodze mandatów karnych;
- b) uprawnienia funkcjonariuszy Straży Granicznej do nałożenia grzywny za popełnione wykroczenie.

Ad. 1)a)

Na podstawie analizy zapisów dokonanych na odcinkach formularzy mandatowych z nałożonych grzywien w drodze mandatu karnego (numer ewidencyjny oraz podpis funkcjonariusza), oraz Rejestru Upoważnień Karpackiego Oddziału Straży Granicznej stwierdzono, że wszyscy funkcjonariusze, którzy nałożyli grzywny w drodze mandatu karnego posiadali stosowne upoważnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego, wydane przez Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu.

Ad. 1)b)

W okresie objętym kontrolą funkcjonariusze PSG w Zakopanem nałożyli 174 grzywny w drodze mandatów karnych za wykroczenia:

- art. 49a § 1 (45 mandatów), art. 49a § 2 (6 mandatów), art. 92 § 1 (51 mandatów), art. 94 § 1 (5 mandatów), art. 94 § 2 (7 mandatów), art. 95 (12 mandatów), art. 97 (9 mandatów), ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - *Kodeks wykroczeń* (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1094, z późn. zm.);
- art. 465 ust. 1 (29 mandatów) ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. *o cudzoziemcach* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1990 z późn. zm.);
- art. 92 ust. 1 (6 mandatów) ustawy z dnia 6 września 2001 r. *o transporcie drogowym* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1907 z późn. zm.);
- art. 120 ust. 6 (4 mandaty) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (Dz. U. z 2016 roku, poz. 645 z późn. zm).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 kwietnia 2014 r. *w sprawie wykroczeń, za które funkcjonariusze Straży Granicznej są uprawnieni do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego* (Dz. U. z 2014 roku, poz. 539 z późn. zm.), określa wykaz wykroczeń, który zawiera powyżej wskazane wykroczenia, za które funkcjonariusze PSG w Zakopanem nakładali grzywny w drodze mandatu karnego.

Obszar nr III. Prawidłowość wypełniania odcinków formularzy mandatowych w oparciu o przepisy Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. *w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego* (kryterium rzetelności).

W ramach wyżej opisanego obszaru sprawdzeniu podlegały następujące zagadnienia:

- 1) Prawidłowość i czytelność wypełniania przez funkcjonariuszy nakładających grzywny w drodze mandatu karnego odcinków formularzy mandatów (kryterium rzetelności):

- a) prawidłowość wypełniania odcinków formularzy mandatów karnych kredytowanych, gotówkowych i zaocznych;
- b) czytelność wypełniania odcinków formularzy mandatów karnych.

Ad. 1)a)

Wzór formularza mandatu karnego i sposób nakładania grzywien w drodze mandatu karnego oraz sposób ich wypełniania normuje Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2002 r. w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego (Dz. U. z 2017 roku, poz. 613). W okresie objętym kontrolą funkcjonariusze PSG w Zakopanem nakładali na sprawców wykroczeń mandaty karne kredytowane i gotówkowe, mandatów zaocznych nie nakładano.

W wyniku analizy odcinków formularzy z nałożonych mandatów karnych w okresie objętym kontrolą stwierdzono, że w nałożonych mandatach karnych funkcjonariusze nakładający na sprawcę wykroczenia mandat karny:

1)

- a) w 13 formularzach mandatowych brak jest wpisania rodzaju i charakteru wykroczenia (opisu),
 - b) w 24 formularzach mandatowych po wpisaniu artykułu, za który nałożono grzywnę w drodze mandatu karnego nie wskazano aktu prawnego, w którym artykuł się znajduje,
 - c) w 1 formularzu mandatowym stwierdzono błędny wpis artykułu,
- co było naruszeniem § 4 ust. 1 pkt 2 lit. c wyżej wymienionego Rozporządzenia.

Przedstawione powyżej odstępstwa od stanu pożądanego dotyczyły dziesięciu osób, z których pięć w swoich wyjaśnieniach stwierdziło, że poinformowały osoby o podstawie prawnej nałożenia mandatu, dwie osoby stwierdziły, że „przeoczyły” podstawę prawną nałożenia mandatu, a jedna „przeoczyła” literę „a” w podstawie prawnej nałożenia mandatu w trakcie jego wypisywania¹³. Natomiast dwie osoby nie ustosunkowały się do stwierdzonych uchybień ze względu na absencję w czasie trwania czynności kontrolnych.

2) w 1 formularzu mandatowym stwierdzono brak podpisu funkcjonariusza, co jest naruszeniem § 4 ust. 1 pkt 2 lit. e wyżej wymienionego Rozporządzenia.

Osoba nie ustosunkowała się do stwierdzonych uchybień ze względu na absencję w czasie trwania czynności kontrolnych¹⁴.

Mandat karny wydawany ukaranemu po uiszczeniu grzywny zgodnie z art. 98 § 2 *Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1713 z późn. zm.) staje się prawomocny z chwilą uiszczenia grzywny funkcjonariuszowi, który ją nałożył, a mandat karny kredytowany zgodnie z art. 98 § 3 wyżej wymienionego Kodeksu staje się prawomocny z chwilą pokwitowania jego odbioru przez ukaranego.

Stwierdzone powyżej odstępstwa od stanu pożądanego nie miały wpływu na prawomocność nałożonej grzywny w drodze mandatu karnego i nie spowodowały innych negatywnych skutków.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że są to uchybienia.

¹³ akta kontroli str. 68-74, 173

¹⁴ akta kontroli str. 113

Ad. 1)b)

Skontrolowane odcinki formularzy z nałożonych mandatów karnych przez funkcjonariuszy PSG w Zakopanem były wypełniane w sposób czytelny.

VII. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przeznaczony jest dla kierownika podmiotu kontrolowanego.

VIII. Przeprowadzenie kontroli odnotowano w książce kontroli Placówki SG w Zakopanem zarejestrowanej pod numerem Rdet KA-ZA-13/16, na karcie 4, poz. 1.

IX. Wnioski/zalecenia:

1. Wzmocnić nadzór nad gospodarką mandatową, a w szczególności nad:
 - a) prawidłowością i terminowością wykonywania zadań,
 - b) rzetelnym dokumentowaniem obiegu bloczków mandatowych,
 - c) dokumentowaniem przekazania/przyjęcia gotówki zgodnie z decyzją Komendanta Karpackiego Oddziału Straży Granicznej regulującą gospodarkę mandatową.
2. Przeprowadzić szkolenie z funkcjonariuszami posiadającymi uprawnienia do nakładania grzywien w drodze mandatu karnego w zakresie prawidłowości wypełniania odcinków formularzy mandatowych.

X. Informację o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przedłożyć zarządzającemu kontrolę w terminie do 2 czerwca 2017 r. za pośrednictwem Naczelnika Wydziału Kontroli.

ppłk SG Stanisław Laciuga

Wykonano w 2 egzemplarzach:

Egzemplarz nr 1 – adresat

Egzemplarz nr 2 – ad acta

Wykonał: Cabała (tel. 665 30 20),

20.04.2017 r.